

Předpisy, které musíte znát, než nastoupíte do advokátní kanceláře na praxi

LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD

čl. 37 odst. 2

Každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení.

Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů

Práva a povinnosti advokátů

§ 16

(1) Advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.

(2) Při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.

§ 17

Advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.

§ 18

(1) Advokát je oprávněn poskytnutí právních služeb odmítnout, pokud nebyl podle zvláštních předpisů ustanoven nebo Komorou k poskytnutí právních služeb podle odstavce 2 určen; ustanovení § 19 tím není dotčeno.

(2) Ten, kdo nespňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů^{7c}) a ani se nemůže domoci poskytnutí právních služeb podle tohoto zákona (dále jen "žadatel"), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasného návrhu advokáta určila.

§ 19

(1) Advokát je povinen poskytnutí právních služeb odmítnout, jestliže

a) v téže věci nebo ve věci související již poskytl právní služby jinému, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá,

b) osobě, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o právní služby žádá, poskytl již v téže věci nebo věci související právní služby advokát, s nímž vykonává advokacii ve společně (§11 odst. 1), nebo v případě zaměstnaného advokáta advokát, který je jeho zaměstnavatelem, anebo advokát, který je zaměstnancem stejného zaměstnavatele,

c) by informace, kterou má o jiném klientovi nebo o bývalém klientovi, mohla toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, neoprávněně zvýhodnit,

d) projednání věci se zúčastnil advokát, případně osoba advokátovi blízká,

e) zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, jsou v rozporu se zájmy advokáta nebo osoby advokátovi blízké.

(2) Účastí na projednání věci podle odstavce 1 písm. d) není poskytování právních služeb advokátem nebo osobami uvedenými v § 2 odst. 2.

§ 20

(1) Advokát je povinen smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 19.

(2) Advokát je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost. Advokát je oprávněn takto postupovat také tehdy, pokud

klient přes poučení advokátem o tom, že jeho pokyny jsou v rozporu s právním nebo stavovským předpisem, trvá na tom, aby advokát přesto postupoval podle těchto pokynů.

(3) Advokát je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, nesložil-li klient přiměřenou zálohu na odměnu za poskytnutí právních služeb, ačkoliv byl o to advokátem požádán.

(4) Klient je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět kdykoliv, a to i bez udání důvodu.

§ 21

(1) Advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb.

(2) Povinnosti mlčenlivosti může advokáta zprostit pouze klient a po jeho smrti či zániku právního nástupce klienta; má-li klient více právních nástupců, ke zproštění advokáta povinnosti mlčenlivosti je potřebný souhlasný projev všech právních nástupců klienta. Zbavení povinnosti mlčenlivosti advokáta klientem nebo jeho právním nástupcem anebo jeho právními nástupci musí být provedeno písemnou formou a musí být adresováno advokátovi; v řízení před soudem tak lze učinit i ústně do protokolu. I poté je však advokát povinen zachovávat mlčenlivost, je-li z okolností případu zřejmé, že ho klient nebo jeho právní nástupce této povinnosti zprostil pod nátlakem nebo v tísní.

(3) Advokát nemá povinnost mlčenlivosti ve vztahu k osobě, kterou pověřuje provedením jednotlivých úkonů právních služeb, pokud je tato osoba povinna sama tuto povinnost zachovávat.

(4) Povinností mlčenlivosti není advokát vázán v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním a klientem nebo jeho právním nástupcem; povinností mlčenlivosti není advokát vázán též v řízení podle § 55, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Komory anebo v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o této žalobě podle zvláštního právního předpisu, jakož i v řízení ve věcech uvedených v § 55b, a to v rozsahu nezbytném pro ochranu jeho práv nebo právem chráněných zájmů jako advokáta.

(5) Povinností mlčenlivosti advokáta nejsou dotčeny jeho povinnosti jako daňového subjektu stanovené zvláštními předpisy o správě daní a poplatků; i v tomto případě je však advokát povinen zachovávat mlčenlivost o povaze věci, ve které právní služby poskytl nebo poskytuje.

(6) Povinností mlčenlivosti se advokát nemůže dovolávat v kárném řízení, jakož i vůči advokátovi, který byl pověřen předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k prověření, zda došlo ke kárnému provinění (§ 33 odst. 3). Povinností mlčenlivosti se advokát nemůže dovolávat při plnění povinností podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, jakož i vůči zástupci Komory při provádění úkonů podle odstavce 10.

(7) Povinností mlčenlivosti není dotčena zákonem uložená povinnost překazít spáchání trestného činu.

(8) Povinnost mlčenlivosti trvá i po vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

(9) Povinnost mlčenlivosti v rozsahu stanoveném v odstavcích 1 až 8 se vztahuje obdobně i na

a) zaměstnance advokáta nebo společnosti anebo zahraniční společnosti, jakož i na jiné osoby, které se s advokátem nebo ve společnosti anebo v zahraniční společnosti podílejí na poskytování právních služeb,

b) členy orgánů Komory a její zaměstnance, jakož i na všechny osoby, které se účastní kárného řízení, včetně advokátů pověřených předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k prověření, zda došlo ke kárnému provinění (§ 33 odst. 3).

(10) Členové orgánů Komory, její zaměstnanci a advokáti pověřeni předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k prověření, zda došlo ke kárnému provinění, nejsou vázáni povinností mlčenlivosti podle odstavce 9 v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem ve věcech uvedených v odstavci 4 části věty za středníkem. Členové orgánů Komory a její zaměstnanci nejsou dále vázáni povinností mlčenlivosti v rozsahu nezbytném ke splnění informační povinnosti podle § 10 odst. 2 až 4, § 35d a § 35r odst. 1, 2 a 4.

§ 24

(1) Advokát odpovídá klientovi za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Advokát odpovídá za škodu způsobenou klientovi i tehdy, byla-li škoda způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jiným jeho zaměstnancem než zaměstnaným advokátem; odpovědnost těchto osob za škodu způsobenou zaměstnavateli podle zvláštních právních předpisů tím není dotčena.

§ 24a a násl.

Povinnost advokátů být pojištěni pro případ odpovědnosti za škodu

§ 25

(1) O poskytování právních služeb je advokát povinen vést přiměřenou dokumentaci.

§ 28

(1) Advokát nebo advokátní koncipient jsou v zájmu cti a vážnosti advokátního stavu povinni před tím, než proti jinému advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi zahájí soudní nebo jiné řízení ve věci související s výkonem advokacie, využít smířčího řízení před orgány Komory; to neplatí, je-li alespoň jedním z účastníků sporu třetí osoba.

§ 31

Advokát nebo společnost anebo zahraniční společnost, která zaměstnává advokátního koncipienta, jsou povinny vytvářet takové pracovní podmínky, které advokátnímu koncipientovi umožní řádnou přípravu na povolání advokáta; advokátnímu koncipientovi musí být zejména umožněna účast na školeních pořádaných Komorou, řádná příprava na advokátní zkoušku, jakož i účast u advokátní zkoušky.

ČÁST DRUHÁ

PRAVIDLA PROFESIONÁLNÍ ETIKY

Oddíl první

Všeobecná pravidla

Čl. 4

Důstojnost a vážnost stavu

- (1) Advokát je všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.
- (2) Advokát je povinen plnit převzaté závazky. Závazek nebo ručení za cizí závazek smí převzít jen tehdy, je-li si jist jeho splněním.
- (3) Projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie jsou věcné, střízlivé a nikoliv vědomě nepravdivé.
- (4) Jakékoliv obstarávání cizích záležitostí advokátem soustavně a za úplatu se pro účely Pravidel považuje za výkon advokacie.

Oddíl druhý

Povinnosti advokáta ke klientovi

Čl. 6

Základní pravidla

- (1) Oprávněné zájmy klienta mají přednost před vlastními zájmy advokáta i před jeho ohledem na jiné advokáty.
- (2) Ve věcech, v nichž byl soudem ustanoven nebo Komorou určen, postupuje advokát se stejnou svědomitostí a péčí jako ve věcech ostatních klientů.
- (3) Pravdivost nebo úplnost skutkových informací poskytnutých klientem není advokát oprávněn bez jeho souhlasu ověřovat.
- (4) Advokát nesmí použít na újmu klienta ani ve svůj vlastní prospěch nebo ve prospěch třetích osob informací, které od klienta nebo o klientovi získal v souvislosti s poskytováním právní služby.

Čl. 7

Převzetí právních služeb

- (1) Poskytuje-li advokát ve smluvní věci právní služby pouze jedné ze smluvních stran, je oprávněn této straně poskytovat právní služby i v případném sporu z této smlouvy, pokud smluvní strany již při přípravě smlouvy věděly, že advokát poskytuje právní službu pouze jedné z nich a měly příležitost obstatat si vlastního kvalifikovaného právního zástupce.
- (2) Poskytnout právní službu více osobám, jejichž zájmy nejsou v rozporu, v téže věci může advokát jen se souhlasem všech těchto osob, ledaže byl takto soudem ustanoven nebo Komorou určen.
- (3) Advokát odmítne poskytnout právní službu v téže věci více osobám také

tehdy, jestliže zjevně hrozí, že v průběhu vyřizování věci vznikne rozpor v jejich zájmech.

Čl. 8

Odmítnutí právních služeb a odstoupení od smlouvy

- (1) V případech, kdy je advokát povinen nebo oprávněn právní služby odmítnout a hodlá tak učinit, provede vždy přiměřená opatření k odvrácení závažné újmy, která žadateli o právní službu bezprostředně hrozí.
- (2) Advokát odmítne právní službu i v případě, kdy by jejím poskytnutím byly ohroženy zájmy osoby, které právní služby již poskytuje, a to například i v důsledku pracovního přetížení advokáta.
- (3) Ve věci, v níž nemá dostatek zkušeností nebo speciálních znalostí, odmítne advokát poskytnutí právní služby, ledaže žadatel po vysvětlení souhlasí, aby právní služba byla poskytnuta; v takovém případě advokát zpravidla postupuje ve spolupráci s jiným advokátem nebo s jiným odborníkem. To se nevztahuje na věci, v nichž byl advokát ustanoven soudem nebo určen Komorou.
- (4) Advokát odmítne poskytnutí právní služby i tehdy, brání-li mu v jejím řádném poskytnutí jeho zdravotní či psychický stav.

(5) Vykonávají-li advokáti advokacii ve sdružení, ve společnosti nebo v zahraniční společnosti, žádný z nich nepřevezme vědomě zastoupení klienta, jestliže by kterýkoli z advokátů musel právní službu takovému klientovi odmítnout, pokud by advokacii vykonával samostatně.

Čl. 9

Povinnosti v průběhu poskytování právní služby

- (1) Advokát je povinen klienta řádně informovat, jak vyřizování jeho věci postupuje, a poskytovat mu včas vysvětlení a podklady potřebné pro uvážení dalších příkazů.

Oddíl třetí

Povinnosti k advokátnímu stavu

Čl. 11

Povinnosti kolegiální

- (1) Advokát nesmí jiného advokáta osočovat a nesmí proti němu zahájit právní spor bez závažného důvodu. Je-li osoba, se kterou poskytovaná právní služba souvisí, zastoupena advokátem, nesmí s ní advokát jednat přímo bez předchozího souhlasu advokáta, který ji zastupuje, ani odmítnout s tímto advokátem jednat.
- (2) Poskytování právních služeb pro klienta, kterému v téže věci poskytuje právní služby již jiný advokát, nesmí advokát bez souhlasu již pověřeného advokáta převzít; chybí-li takový souhlas, smí být poskytnutí právních

služeb převzato teprve po řádném ukončení vztahu k již pověřenému advokátovi.

(3) Advokát se nesmí podílet na činnosti osob, které poskytují právní služby, ačkoliv k tomu nejsou oprávněny, ani takovou činnost podporovat. Ve zvlášť závažných případech oznámí osobu, provádějící takovou činnost, Komoře.

Čl. 14

Obecné povinnosti k advokátnímu stavu

(1) Převezme-li advokát zastoupení klienta ve sporu proti jinému advokátovi nebo proti společnosti, je povinen o tom a o výsledku sporu bez zbytečného odkladu informovat Komoru.

(2) Advokát je povinen řádně a včas poučit všechny osoby, které se podílejí na jeho činnosti spojené s poskytováním právních služeb, o rozsahu jejich zákonné povinnosti zachovávat mlčenlivost, a to i v souvislosti se svědeckou povinností takových osob.

Čl. 15

Povinnosti k advokátním koncipientům

(1) Advokát je povinen umožnit advokátnímu koncipientovi, který je k němu v pracovním poměru, účelnou právní praxi, pečlivě ho vést a dohlížet na něj tak, aby získal znalosti a zkušenosti potřebné ke složení advokátní zkoušky a k výkonu advokacie a aby si osvojil a dodržoval pravidla profesionální etiky.

(2) Je-li koncipient v pracovním poměru ke společnosti nebo k zahraniční společnosti, určí společnost advokáta k plnění povinností podle odstavce 1 a oznámí to Komoře bez zbytečného odkladu.

(8) Koncipient nepoužije k újmě advokáta, u něhož pracuje, nebo ve svůj vlastní prospěch anebo ve prospěch třetích osob zvláštních informací, které získal v souvislosti se svým pracovním poměrem k advokátovi. Tato jeho povinnost trvá i po zániku pracovního poměru koncipienta k advokátovi.

5a) § 304 zákoníku práce.

Oddíl čtvrtý

Jiné povinnosti advokáta

Čl. 17

Povinnosti advokátů v řízení před soudy a jinými orgány

(1) Vůči soudům, rozhodčím orgánům, orgánům veřejné správy a jiným orgánům, které rozhodují v právních věcech, jakož i vůči osobám, které plní jejich úkoly, je advokát povinen zachovávat náležitou úctu a zdvořilost.

(2) Advokát nesmí v řízení uvádět údaje, ani navrhnout důkazy, o nichž ví, že jsou nepravdivé nebo klamavé, a to ani na příkaz klienta.

(3) Advokát je povinen v řízení jednat poctivě, respektovat zákonná práva ostatních účastníků řízení a chovat se k nim i k ostatním osobám zúčastněným na řízení tak, aby nebyla snižována jejich důstojnost ani důstojnost advokátního stavu. V takových věcech nesmí za nepřítomnosti, popřípadě bez vědomí advokáta druhé strany nebo této strany,

není-li advokátem zastoupena, jednat s osobami, které plní úkoly soudů nebo jiných orgánů, a předávat jim písemnosti, ledaže takový postup procesní předpisy dovolují.

(4) Jsou-li pro jednání před soudem nebo jiným orgánem stanovena nebo obvyklá zvláštní pravidla chování, například pokud jde o oslovování, úřední oděv, udělování slova, vykazování místa apod., je advokát povinen tato pravidla dodržovat.

Čl. 18

Veřejně prospěšná činnost

(1) Byl-li advokát k tomu vyzván, je povinen podílet se v přiměřeném rozsahu na projektech směřujících k prosazování nebo obhajobě lidských práv a svobod, a to i bez nároku na odměnu, ledaže mu v tom brání vážné důvody.

(2) Za stejných podmínek je advokát povinen podílet se na výzvu Komory na projektech, jejichž cílem je uskutečňování principů demokratického právního státu nebo zdokonalení právního řádu České republiky.

ČÁST TŘETÍ

PRAVIDLA SOUTĚŽE ADVOKÁTŮ

Oddíl první

Základní pravidla

Čl. 19

Všeobecná ustanovení

(1) V zájmu klientů i soutěžitelů postupuje advokát v soutěži s ostatními advokáty poctivě. K soutěžním účelům zejména nepoužívá údaje vědomě nepravdivé, klamavé nebo snižující jiného advokáta. Pro účely tohoto ustanovení je klamavým údajem každý údaj, který může vzbudit neoprávněné očekávání o výsledcích, jichž je advokát schopen dosáhnout, nebo pochybnost o tom, že výsledku bude dosaženo prostředky v souladu se zákony a stavovskými předpisy.

(3) Při soutěži postupuje advokát v souladu s právními předpisy upravujícími hospodářskou soutěž.

Čl. 25

Publicita

Advokát má právo informovat veřejnost o poskytovaných službách za předpokladu, že jsou tyto informace přesné, nejsou klamavé a respektují povinnost mlčenlivosti a další základní hodnoty advokacie.

Čl. 26

Reklama

Osobní publicita advokáta v médiích jako tisk, rozhlas, televize, elektronická komerční komunikace nebo jiná média se povoluje, pokud jsou splněny podmínky čl. 25.